

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 26 januari 1923 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förslag till uppgörelse rörande vissa kronans fordringar hos rederiaktiebolaget Gottfrid.

(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 13 januari 1923 dagtecknad proposition (nr 8), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att ett av rederiaktiebolaget Gottfrid den 18 augusti 1922 beträffande vissa kronans fordringar framställt förslag till uppgörelse med däri av bolaget den 2 och den 4 december samma år vidtagna jämkningar må för kronans del godkännas.

Departementschefen har i ärendet anfört i huvudsak följande:

»För att avvärja befarad arbetsbrist vid flottans varv under åren närmast efter världskrigets slut hava varven satts i tillfälle att åtaga sig arbeten för enskildas räkning. Sålunda hava två rederiaktiebolaget Gottfrid tillhöriga ångfartyg, Gottfrid och Bertil, undergått reparation, Gottfrid å varvet i Stockholm och Bertil å varvet i Karlskrona. Enligt de om reparationsarbetena träffade avtalen skulle reparationsarbetena debiteras i enlighet med vissa grunder. Under återopande härav hava varven fordrat, varvet i Stockholm för Gottfrid 186,353 kronor 78 öre och varvet i Karlskrona för Bertil 519,937 kronor 32 öre. Om båda fordringarna pågå rättegångar, i det bolaget ansett de fordrade beloppen för höga. Vad beträffar säkerhet för fordringarna, har Stockholmsvarvet för sin fordran bankgaranti intill ett belopp av 168,000 kronor och har Karlskronavarvet begärt kvarstad, som interimistiskt beviljats, å de båda ångfartygen jämte det samma bolag tillhöriga ångfartyget Severin, därvid varvet ansett sig hava panträtt jämlikt 17 kap. 3 § handelsbalken i ångfartyget Bertil, som ej lämnat varvet, för de å detta fartyg nedlagda

arbetskostnaderna. Dessutom har Karlskronavarvet erhållit utmätning å diverse bolagets kontorsinventarier.

Sedan bolaget kommit på obestånd, har bolaget framställt förslag om uppgörelse rörande varvens fordringar.

Mot nedläggande från varvens sida av rättegångarna samt kvarstads- och utmättningsförfarandena erlägger bolaget såsom full likvid för varvens fordringar, inkl. rättegångskostnader, ett belopp av högst 427,000 kronor, att gäldas sålunda:

Kontant (bankgaranti)	kronor 168,000: —
» i övrigt	» 52,000: —
Inteckning med bästa rätt i ångf. Bertil	» 200,000: —
Kontant för rättegångskostnaderna, högst	» 7,000: —
	427,000: —

Omförmälda teckning löper räntefri under fem år, amorteras där- efter med en tredjedel om året och löper under amorteringstiden med 5 % ränta.

Sedermera har bolaget, på givna anledningar, i särskilda skrivelser den 2 och den 4 december 1922 dels vidtagit den ändring i förslaget av den 18 augusti 1922, att däri omförmälda beloppet å 200,000 kronor, i stället för att gäldas med teckningar, inbetalas senast den 1 mars 1928, och till säkerhet därför ställes bankgaranti av aktiebolaget Svenska handelsbanken, dels ock förklarat, att därest förslaget om uppgörelse god- tages, övertager bolaget de tre med kvarstad belagda ångfartygen i det skick, vari de vid övertagandet befinna sig, utan rätt för bolaget att mot kronan framställa krav i anledning av eventuellt uppkomna skador å far- tygen under den tid, de varit belagda med kvarstad.

Den uppkomna situationen har förorsakats av den inträffade ned- gången i fartygsvärden jämte rederinäringens betryck. Bolagets förslag till uppgörelse innebär i huvudsak, å ena sidan, att bolaget i viss mån godkänner riktigheten av kronans ifrågavarande fordringar och ersätter kronans utgifter intill visst belopp å rättegångarna om dem, samt å andra sidan, att kronan avstår från anspråk på ränta å fordringarna ävensom åt- nöjes dels för sin fordran beträffande ångaren Gottfrid med den likvid, som täckes av bankgarantien å 168,000 kronor, motsvarande 90 % av for- dringens belopp, och dels för sin fordran med avseende å ångaren Bertil med 48 % av denna fordrans belopp jämte betalningsanstånd härför i fem år. Med hänsyn till bolagets osäkra ställning synes mig den er- bjudna uppgörelsen, sedan numera full garanti bjudits för bolagets full-

görande även av uppgörelsens senare del, vara att föredraga framför fortsättandet av rättegångs- och exekutionsförfarandet. Varvens återstående förlust å reparationsavtalen kommer till den del, den överskjuter för arbetena debiterade andelar i varvens konstanta omkostnader — vilka andelars avskrivande icke innebär någon faktisk förlust för kronan — att drabba anslaget till flottans nybyggnad och underhåll.»

Utskottets
yttrande.

Med hänsyn till den i ärendet förebragta utredningen rörande rederiaktiebolaget Gottfrids ställning har utskottet i likhet med Kungl. Maj:t ansett en uppgörelse på ovan föreslaget sätt kunna för kronans del godtagas.

Utskottet har härvid icke förbisett att, såsom jämväl i statsrådsprotokollet anmärkts, den förlust, som genom ett antagande av nämnda uppgörelse skulle uppstå, kommer att drabba anslaget till flottans nybyggnad och underhåll. I vad mån denna omständighet kan inverka på beräkningen av medelsbehovet under berörda anslag för budgetåret 1923—1924, saknar utskottet emellertid anledning att i detta sammanhang yttra sig om.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att det av rederiaktiebolaget Gottfrid den 18 augusti 1922 beträffande vissa kronans fordringar framställda förslaget till uppgörelse med däri av bolaget den 2 och den 4 december samma år vidtagna jämkningar må för kronans del godkännas.

Stockholm den 26 januari 1923.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 11.

Reservation:

av herr *K. V. Rydén*, vilken ansett, att sista stycket i motiveringen »Utskottet har härvid — — — yttra sig om» bort ur utlåtandet utgå.